

Lapsiystävällinen kunta -toimintamallin valmisteleva työryhmä ja koordinaatioryhmä vuosille 2025–2026

KH 24.02.2025 § 63

Valmistelija

Sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja Kirsi Kinnunen

Suomen Unicef ry myönsi 24.9.2024 Loviisan kaupungille ensimmäisen Lapsiystävällinen kunta -tunnustuksen. Tunnustus on voimassa kaksi vuotta.

Lapsiystävällinen kuntamalli on jatkuva prosessi, syklinen malli, joka perustuu jatkuvaan ja mukautuvaan kehittämiseen sekä arviointiin. Tämä tarkoittaa sitä, että kunta käy läpi toistuvia vaiheita, jossa

1. Tunnistetaan parannuskohteet lapsen oikeuksien toteutumisessa.
2. Määritellään toimenpiteet, joilla parannuksia voidaan saada saavuttaa.
3. Seurataan ja arvioidaan säännöllisesti työn edistymistä.

Näin kunta voi tehdä pysyviä ja merkityksellisiä muutoksia lasten hyvinvoinnin edistämiseksi. Koordinaattori ja koordinaatioryhmä vastaavat yhdessä siitä, että Lapsiystävällinen kunta -työ etenee kunnassa mallin työvaiheiden mukaisesti. Tällä hetkellä on uuden toimintasuunnitelman laatimisprosessi vuosiksi 2025-2026 ajankohtainen.

Suomen Unicef ry:n mukaan kunnan on itse resursoitava ja varattava riittävästi työaika Lapsiystävällinen kunta -koordinaattorille ja -koordinaatioryhmän jäsenille. Työn menestyksekkäs hoitaminen edellyttää vahvaa koordinaatiota toimintamallin eri vaiheissa. Koordinaattori johtaa ja koordinoi lapsiystävällisen kunnan kehittämistyötä, kokoaa ja ohjaa kuntakoordinaatioryhmää, seuraa ja arvioi mallin toteutumista ja raportoi edistymisestä Suomen Unicefille, tiedottaa ja mahdollisuuksien mukaan järjestää koulutuksia ja tiedotustilaisuuksia kunnan työntekijöille ja asukkaille lapsen oikeuksista. Kaupunginhallitus (21.9.2020, § 254) on päättänyt, että sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja Kirsi Kinnunen toimii Loviisan kaupungin Lapsiystävällinen kunta -koordinaattorina 1.9.2020 alkaen. Sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja (20.12.2024, § 33) on päättänyt jatkaa toisen Lapsiystävällinen kunta -koordinaattorin tehtävää hoitaneen Tuula Äminnen osa-aikaista työsuhdetta ajalle 1.1.2025–31.12.2026.

Koordinaatioryhmässä tulee olla edustettuina kunnan kaikki eri toimialat ja muut keskeiset toimijat, kunnan luottamushenkilöt sekä kunnan viestintä. Lisäksi ryhmässä tulee olla lasten ja nuorten edustaja/edustajia. Kunnan on kutsuttava mukaan koordinaatioryhmään myös tarvittavat kunnan ulkopuoliset keskeiset toimijat, kuten hyvinvointialueen työntekijä ja luottamushenkilö. Mukaan on kutsuttava myös muita aktiivisia toimijoita, jotka edistävät lapsen oikeuksia kunnassa, kuten kolmannen ja neljännen sektorin edustajia ja/tai elinkeinoelämän edustajia. Ryhmällä on oltava riittävät resurssit sekä mandaatti viedä Lapsiystävällinen kunta -työtä eteenpäin koko kunnan tasolla, eri toimialat kattaen. Koordinaatioryhmän voi myös linkittää johonkin kunnassa jo toimivaan ryhmään, kuten esimerkiksi lasten ja nuorten hyvinvointiryhmään. Ryhmää voi täydentää myöhemmin.

Kaupunginhallitus on vuonna 2021 (§ 8) nimennyt Lapsiystävällinen kunta -koordinaatioryhmän. Muuttuneen toimintaympäristön vuoksi on ryhmän toimintaa ja koostumusta kuitenkin syytä päivittää. Päivittämällä ryhmää voidaan varmistaa, että siinä on edustettuna laaja-alainen asiantuntemus, mikä auttaa kattamaan kaikki lasten hyvinvointiin liittyvät osa-alueet sekä tuo uusia näkökulmia ja ideoita, jotka voivat parantaa mallin toteutusta.

Käytännön kannalta kaupungin viranhaltijoista ja työsuhteisista koostuvan työryhmän on hyvä valmistella asioita ensin Lapsiystävällinen kunta -koordinaattorin johdolla luottamushenkilöistä, kolmannen ja neljännen sektorin toimijoista, elinkeinoelämän ja lasten sekä nuorten edustajista koostuvalle koordinaatioryhmälle. Monialainen, viranhaltijoista muodostetun ryhmän tulee kattaa kaikki lasten hyvinvointiin liittyvät osa-alueet ja valmistelun on perustuttava laajaan asiantuntemukseen. Taustatyöllä voidaan mahdollistaa sujuva ja tehokas työskentely laajemmassa koordinaatioryhmässä kun jo valmisteluvaiheessa on viranhaltijoiden toimesta varmistettu, että tarvittavat tiedot ovat koordinaatioryhmän käytössä, sekä toimivaltaan liittyvät asiat ja lainsäädäntö on huomioitu.

Esittelijä Kaupunginjohtaja Tomas Björkroth

Ehdotus Kaupunginhallitus päättää

a. nimetä vuosien 2025–2026 ajaksi valmistelevaan Lapsiystävällinen kunta -työryhmään seuraavien tehtävänimikkeiden haltijat:

1. varhaiskasvatuksen asiantuntija, joka tuntee lasten kehityksen ja oppimisen tarpeet
2. koulutuksen asiantuntija, joka tuntee lasten kehityksen ja oppimisen tarpeet
3. nuorisotyön asiantuntija, jolla on suora yhteys nuoriin ja heidän tarpeisiinsa
4. kulttuuri- ja liikuntapalveluiden edustaja, joka tuntee lasten ja nuorten osallistumismahdollisuudet vapaa-ajalla
5. kunnan hallinnon ja päätöksenteon edustaja, joka voi varmistaa, että lasten oikeudet voidaan ottaa huomioon kaikessa kunnan toiminnassa
6. viestinnän edustaja, joka voi varmistaa, että viestit välitetään kunnan viestintälinjausten mukaisesti selkeästi ja oikea-aikaisina kaikille kuntalaisille, mukaan lukien lapset.
7. elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksesta työntekijä, jolla on tietämystä ja osaamista turvallisesta ja esteettömästä ympäristöstä, kestävästä kehityksestä sekä elinkeinojen kehittämisestä.
8. hyvinvointikoordinaattori, jolla on syvällistä tietoa ja kokemusta hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä.
9. maahanmuuttokoordinaattori, jolla on kulttuurista asiantuntemusta ja tietämystä kulttuurisensitiivisistä palveluista ja toimintatavoista sekä osaamista maahanmuuttajaperheiden osallisuuteen liittyvistä asioista.

b. kutsua vuosien 2025–2026 ajaksi Lapsiystävällinen kunta koordinaatioryhmään seuraavien tahojen edustajat, jotka kunkin toimielimen on syytä erikseen nimetä:

1. kaupunginvaltuuston edustaja
2. kasvatus- ja sivistyslautakunnan edustaja

3. kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan edustaja
4. elinkeino- ja infrastruktuurilautakunnan edustaja
5. rakennus- ja ympäristölautakunnan edustaja
6. vammaisneuvoston edustaja
7. nuorisovaltuuston edustaja
8. paikallisen kolmannen sektorin edustaja/edustajat (esimerkiksi lastensuojelujärjestöstä, nuorisojärjestöstä, perhejärjestöstä, kulttuuri- ja liikuntajärjestöstä, maahanmuuttajajärjestöstä, seurakunnista tai vanhempainyhdistyksestä).
9. Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen edustaja

Valinnat päivitetään 1.6.2025 jälkeen toimitielinkohtaisesti.

c. valtuuttaa Lapsiystävällinen kunta -koordinaattorit kutsumaan edellä mainittujen tahojen edustajat kokouksiin sekä vastaamaan valmistelevan työryhmän ja koordinaatioryhmän työskentelystä, työn etenemisestä, säännöllisestä seurannasta ja arvioinnista vuosien 2025–2026 aikana.

Pykälä tarkastetaan välittömästi.

Käsittely Esittelijä muutti ehdotuksen b kohtaa siten, että "Valinnat päivitetään 1.6.2025 jälkeen toimitielinkohtaisesti" muutetaan muotoon: "Valinnat tehdään 1.6.2025 jälkeen toimitielinkohtaisesti ja nykyiset jatkavat siihen saakka."

Päätös Päätös muutetun ehdotuksen mukainen.

Tämä pykälä tarkastettiin välittömästi.

SL 22.10.2025 § 24
168/00.00.01/2025

Valmistelija sivistysjohtaja Kirsi Kinnunen puh 0440 555 250

Esittelijä Sivistysjohtaja Kirsi Kinnunen

Ehdotus Sivistyslautakunta nimeää edustajansa Lapsiystävällinen kunta-toimintamallin koordinaatioryhmään vuosille 2025–2026.

Käsittely Sivistysjohtaja ehdotti, että pöytäkirjan ruotsinkielinen versio korjataan teknisenä korjauksena niin, että ehdotus-tekstin sana "beredande" korvataan sanalla "koordinerande", minkä lautakunta hyväksyi.

Jäsen Linda Frank ehdotti, että sivistyslautakunta valitsee jäsen Ruut Luukkosen edustajakseen Lapsiystävällinen kunta-toimintamallin koordinaatioryhmään vuosille 2025–2026, mitä jäsen Jonna Hinttaniemi kannatti.

Päätös Sivistyslautakunta päätti valita jäsen Ruut Luukkosen edustajakseen Lapsiystävällinen kunta-toimintamallin koordinaatioryhmään vuosille 2025–2026.